

AVOCATUL POPORULUI

Domeniul privind
prevenirea torturii - MNP

Aprob

Avocatul Poporului

Renate Weber

Raport

*privind vizita desfășurată la Centrul Rezidențial pentru Persoane
Vârstnice Moinești, județul Bacău*

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare.
2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare.
3. Recomandări.

Bacău – 2023

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Legea nr. 109/2009, România a ratificat Protocolul opțional (denumit în continuare OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile de Mecanism Național de Prevenire a torturii (MNP), conform prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate. În acest sens, MNP poate vizita, anunțat sau inopinat, locurile în care persoanele sunt private de libertate, în sensul art. 4 din OPCAT.

În temeiul OPCAT, precum și a art. 4, art. 16 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea împuternicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor, în data de 27.01.2023, a fost efectuată o vizită la Centrul Rezidențial pentru Persoane Vârstnice (CRPV) Moinești, județul Bacău, având ca obiective consolidarea protecției persoanelor aflate în locuri de detenție împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, precum și verificarea altor aspecte cu relevanță pentru activitatea MNP, care pot apărea în timpul vizitei.

Echipa de vizitare a fost formată din: doamna [redacted] și domnul [redacted] consilieri ai Centrului Zonal Bacău al instituției Avocatul Poporului, domnul [redacted] – medic (colaborator extern), precum și domnul [redacted], reprezentant al organizației neguvernamentale Asociația Acțiune și Resurse pentru Comunitate (ARC).

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Serviciul social CRPV - Complex Servicii Sociale Moinești, cod serviciu social 8790, este înființat și administrat de UAT Moinești, fiind localizat în Municipiul Moinești, str. Căpitan Paul Zăgănescu, nr.16, județul Bacău. Amplasarea centrului asigură accesul liber la majoritatea serviciilor și facilităților comunității, având în vedere că există căi de acces circulate de mijloace de transport în comun, înspre și din direcția unității.

Scopul serviciului social CRPV Moinești este de a asigura, în regim instituționalizat, condiții corespunzătoare de găzduire, hrană, îngrijire personală și medicală, recuperare, readaptare și reabilitare, activități de ergoterapie și de petrecere a timpului liber, precum și asistență socială unui număr de 25 de persoane vârstnice, dependente și semi-dependente, pe o perioadă determinată/nedeterminată de timp, în funcție de nevoile individuale ale acestora.

CRPV Moinești este organizat și funcționează în conformitate cu prevederile Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată și actualizată, precum și ale Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare, iar standardul minim de calitate aplicabil este Ordinul nr. 29/2019 privind aprobarea Standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate

persoanelor vârstnice, persoanelor fără adăpost, tinerilor care au părăsit sistemul de protecție a copilului și altor categorii de persoane adulte aflate în dificultate, precum și pentru serviciile acordate în comunitate, serviciilor acordate în sistem integrat și cantinelor sociale – Anexa 1- Standardele minime de calitate pentru serviciile sociale cu cazare organizate ca centre rezidențiale destinate persoanelor vârstnice.

Serviciul social se organizează și funcționează cu respectarea principiilor generale care guvernează sistemul național de asistență socială, precum și a principiilor specifice care stau la baza acordării serviciilor sociale prevăzute în legislația specifică, în convențiile internaționale ratificate prin lege și în celelalte acte internaționale în materie, la care România este parte, precum și în standardele minime de calitate aplicabile.

CRPV Moinești este înființat prin HCL nr.131/24.11.2014 și funcționează în cadrul aparatului de specialitate al primarului Municipiului Moinești. La data efectuării vizitei, centrul deținea autorizațiile și avizele de funcționare în termen de valabilitate.

Beneficiarii serviciilor sociale acordate în CRPV Moinești erau persoane care au împlinit vârsta legală de pensionare, cu domiciliul legal pe raza Municipiului Moinești sau a județului Bacău și care se aflau în situații de dificultate.

Criteriile de admitere ale persoanelor în centru se refereau la următoarele aspecte:

- nu are familie sau nu se află în întreținerea unei sau unor persoane obligate la aceasta, potrivit dispozițiilor legale în vigoare, sau nu pot să-și îndeplinească obligațiile din cauza stării de sănătate sau a situației economice, ori a sarcinilor familiale;
- nu are locuință și nici posibilitatea de a-și asigura condițiile de locuit pe baza resurselor proprii;
- nu realizează venituri proprii sau acestea nu sunt suficiente pentru asigurarea îngrijirii necesare;
- nu se poate gospodări singură sau necesită îngrijire specializată;
- se află în imposibilitatea de a-și asigura nevoile socio-medicale, din cauza bolii, ori stării fizice sau psihice.

Cererea de admitere se adresează UAT Moinești, care va comunica CRPV Moinești solicitarea. Ulterior, se va convoca comisia de evaluare a cererii de admitere, care va lua decizia legală de admitere sau respingere a solicitării. Decizia va fi comunicată UAT Moinești și beneficiarului/reprezentantului legal în termenul prevăzut de lege.

La admiterea în CRPV Moinești, beneficiarul/reprezentantul legal semnează un contract pentru acordarea serviciilor sociale. Persoanele vârstnice care dispun de venituri proprii plătesc lunar o contribuție de întreținere în valoare de 2500 lei, stabilită pe baza costului mediu lunar de întreținere, în conformitate cu legislația în vigoare - art.24, alin. 1 din Legea nr. 281/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice. În acest sens, beneficiarul sau reprezentantul legal al acestuia va semna la internarea în centru un angajament de plată conform prevederilor legale în vigoare.

Conform informațiilor furnizate de către personalul centrului, la admiterea în unitate persoana vârstnică este informată de către specialiștii desemnați, privind: ghidurile, regulamentele, termenii contractului de furnizare de servicii, angajament de plată, procese-verbale de predare-primire, acorduri etc.

Principalele activități desfășurate în cadrul CRPV Moinești erau următoarele:

- găzduire pe perioadă determinată/nedeterminată de timp, în funcție de nevoile individuale ale acestora și normele legale privind centrele rezidențiale;
- asigurarea alimentației zilnice (hrănire și hidratare), în funcție și de regimul dietetic recomandat pentru cazuri particulare - 3 mese/zi și suplimente;
- asigurarea ajutorului zilnic pentru persoane dependente (spălat parțial sau total, bărbierit, pieptănat, îmbrăcat/dezbrăcat, mobilitate etc);
- asigurarea suportului și/sau asistenței în deplasare (interior/exterior);
- supravegherea igienei, asigurarea igienizării hainelor și a lenjeriei personale, asigurarea igienizării lenjeriei de pat și a obiectelor de cazarmament;
- asigurarea curățeniei zilnice, a igienizării permanente și a curățeniei generale;
- supravegherea stării de sănătate, monitorizarea funcțiilor vitale, asigurarea medicației de urgență, administrarea medicației, efectuarea îngrijirilor medicale de bază, efectuarea controalelor medicale periodice, sesiuni de informare (regim de viață sănătos, educație împotriva fumatului și consumului de alcool etc.), terapii de recuperare și intervenție în caz de urgență, conform procedurilor (solicitare ambulanță);
- consiliere individuală, mediere socială, menținerea relației cu familia, cu rudele și cu prietenii, învoire în comunitate și/sau în familie;
- terapie prin masaj, terapie ocupațională, terapii pentru deficiențe motorii, terapii de relaxare în conformitate cu gradul de dependență al beneficiarului sau cu recomandarea medicului de specialitate;
- activități socio-culturale (activitate în aer liber, vizite, sărbătorirea zilelor de naștere a beneficiarilor), activități de relaxare (șah, table, lectură, audiții muzicale, vizionare tv etc.), sărbătorirea evenimentelor culturale și religioase (Ziua persoanei vârstnice, Ziua femeii, Paște, Crăciun, Anul Nou etc.);
- acordarea de asistență în caz de deces: informarea și menținerea legăturii cu aparținătorii, asigurarea supravegherii permanente, asigurarea serviciilor religioase oferite de către preot, facilitarea sau realizarea serviciilor funerare.

Finanțarea cheltuielilor centrului era asigurată, în condițiile legii, din următoarele surse:

- a) contribuția persoanelor beneficiare sau a întreținătorilor acestora, după caz, în cuantum de 2500 lei/lună;
- b) bugetul local al Municipiului Moinești.

La data efectuării vizitei, CRPV Moinești funcționa cu un număr total de personal de 31 de posturi, toate fiind ocupate. Structura personalului era următoarea: șef de centru - 1 post; psiholog

– 1 post; asistent social – 1 post; kinezoterapeut – 1 post; asistent medical – 6 posturi; infirmieră – 17 posturi; muncitor calificat (cantină) – 2; muncitor calificat (instalator) – 1 și paznic – 1 post.

Exista întocmit un Plan anual de formare profesională pentru personalul angajat, care cuprindea următoarele trei domenii de perfecționare: Managementul serviciilor sociale, Asistență socială, Consilierea psihologică și de recuperare, precum și Igiena în îngrijirea și alimentația beneficiarilor. Conform informațiilor primite de la personalul centrului, la data de 06.01.2023 avusese loc o primă ședință de instruire a personalului din subordine, subiectele abordate fiind: ROF și ROI, Codul de etică, Manualul de proceduri, Norme tehnice privind curățarea, dezinfectia și sterilizarea, Măsurile care se impun pentru prevenirea și combaterea infecțiilor gripale, Procedura privind vizitele aparținătorilor legali și a altor persoane, precum și prezentarea Planului de perfecționare pentru anul 2023. Membrii echipei de vizitare au reținut că majoritatea temelor se refereau la aspecte medicale, de igienă, regulamente și reguli interne, **fără a fi cuprinse și noțiuni privind legislația națională și internațională privind drepturile omului. Drept urmare, membrii echipei de vizitare consideră oportun să se efectueze demersuri pentru adaptarea Planului de instruire și formare profesională la diverse situații și care necesită o informare suplimentară a personalului, astfel încât să se desfășoare instruirii și formări profesionale cu privire la gestionarea situațiilor neprevăzute, precum și completarea planului cu teme referitoare la legislația națională și internațională privind drepturile omului.**

Referitor la fondurile alocate pentru desfășurarea în bune condiții a activităților din centru, acestea au fost apreciate de conducere ca fiind suficiente, astfel că, în perioada 2022 până la data efectuării vizitei, au putut fi efectuate o serie de lucrări de întreținere și reparații curente (uzuale) la spațiile de cazare, precum și achiziționarea unor bunuri materiale, după cum urmează: aragaz, hotă, aparat aer condiționat, televizor, lenjerii, pulsoximetru și consumabile medicale.

La momentul efectuării vizitei, capacitatea centrului era de 25 de locuri, fiind cazați 25 de beneficiari (14 femei și 9 bărbați), cu vârsta cuprinsă între 50 și 99 ani, toți prezentând un grad de dependență, astfel: 24 persoane erau încadrate în gradele IA, IB, IC, necesitând supraveghere și îngrijire continuă din partea personalului, iar un beneficiar era încadrat în gradul IIB, necesitând zilnic supraveghere, îngrijire și ajutor parțial din partea personalului de supraveghere.

Pavilionul pentru cazarea beneficiarilor era o clădire construită în anul 1958, reabilitată în anul 2014, printr-un proiect cu fonduri europene. Clădirea era formată din parter și două etaje, CRPV Moinești ocupând etajul al II-lea. Accesul se realiza pe o scară largă, dotată cu escalator, pentru persoanele care se deplasau cu scaune rulante.

Dormitoarele erau luminoase și încăpătoare (20 mp), asigurând suprafața legală de 6 mp pentru fiecare beneficiar. Geamurile mari asigurau ventilația și iluminarea pe cale naturală necesare, iar sistemul de încălzire era format dintr-o centrală pe gaze, care asigura apa caldă și căldura.

Camerele erau dotate cu câte 3 paturi, noptiere și masă cu scaune, iar lenjeria de pat era curată și în stare bună. Fiecare dormitor era dotat cu baie, corespunzător amenajată: chiuvetă, vas

de toaletă, mânere de susținere, duș și cădită de duș, scaun de baie, hârtie igienică și săpun. Lenjeria era curată, iar hainele beneficiarilor erau suficiente și potrivite anotimpului rece.

Sala de mese era amenajată corespunzător. Existau suficiente mese și scaune pentru ca toți beneficiarii să servească masa într-o tură, fiind organizate și circuite pentru respectarea normelor sanitare (spații de distribuire a hranei și spații de depozitare a veselei). Spațiul de servire a mesei era ușor de igienizat, luminat suficient și cu o ambianță plăcută (diverse decorațiuni pe pereți).

Bucătăria, magaziile și vestiarele personalului erau dotate corespunzător cu mașini de gătit, cuptor electric, mobilier din inox, robot de bucătărie, lăzi frigorifice, vitrine frigorifice, frigider și cântare etc.

Cu privire la alimentație, s-o observat că CRPV Moinești asigura o alimentație echilibrată din punct de vedere cantitativ și calitativ pentru toți beneficiarii, la intervale echilibrate, 3 mese/zi. Centrul asigura, de asemenea, și gustări între mesele principale. Meniurile erau variate de la o zi la alta, ținându-se cont, pe cât posibil, de preferințele beneficiarilor. Totodată, pentru cei care urmau un anumit regim alimentar, se asigura o alimentație dietetică, pe baza recomandărilor unui medic nutriționist.

La data efectuării vizitei, la prânz au fost servite următoarele alimente: ciorbă de fasole uscată, paste cu carne tocată, pâine și pâine graham. Membrii echipei de vizitare au reținut că hrana servită mirosea foarte bine și era foarte gustoasă, toți beneficiarii centrului fiind mulțumiți de calitatea și cantitatea mâncării.

Membrii echipei de vizitare au studiat o serie de registre folosite în activitatea centrului, cum ar fi: Registrul de evidență a cazurilor de tortură și tratamente crude, inumane sau degradante, Registrul de incidente deosebite, Registrul privind perfecționarea continuă a personalului, Registrul privind informarea beneficiarilor, Registrul de evidență a sesizărilor și reclamațiilor beneficiarilor, Registrul de evidență a cazurilor de abuz, neglijare și discriminare etc.

Membrii echipei de vizitare au reținut că în Registrul de evidență a cazurilor de tortură și tratamente crude, inumane sau degradante, în Registrul de evidență a sesizărilor și reclamațiilor beneficiarilor și în Registrul de evidență a cazurilor de abuz, neglijare și discriminare nu erau consemnate astfel de cazuri, fiind menționat că nu s-au înregistrat cazuri de tortură, sesizări, respectiv cazuri de abuz.

Referitor la acordarea asistenței medicale, centrul avea un cabinet medical dotat corespunzător cu mobilier: dulapuri de medicamente, masă, pat consultații, precum și aparatură medicală: glucometru, tensiometru, pulsoximetru, termometru, frigider medicamente, aparat de urgență, precum și un spațiu destinat depozitării medicamentelor și a documentelor medicale.

Serviciile de asistență medicală erau asigurate conform conducerii centrului de către mai mulți medici de familie din Municipiul Moinești, la care erau înscriși beneficiarii centrului.

În cadrul centrului la momentul vizitei erau angajate 6 asistente medicale cu un program de lucru în ture de 24/24, cu respectarea prevederilor legale în domeniu. Din studierea graficelor de lucru și din relatările conducerii instituției a rezultat faptul că se asigura continuitatea în asistența medicală.

Exista Autorizație Sanitară de Funcționare eliberată de către Autoritatea de Sănătate Publică Bacău, precum și un Document de Înregistrare Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, eliberat de Direcția Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Bacău.

În momentul vizitei, erau 25 de beneficiari cazați în centru, cu vârsta cuprinsă între 51 și 99 ani, dintre care toți prezentau un grad de dependență crescut, astfel: IA – 9 persoane, IB – 14 persoane, IC – 1 persoană și IIB – 1 persoană), care necesitau supraveghere și îngrijire continuă din partea personalului. Conform informațiilor angajaților centrului doar 6 persoane erau deplasabile. Deficiențele erau fizice - 19, asociate – 3, vizuale – 2 și psihice – 1.

Ca și patologie întâlnită, cele mai frecvente afecțiuni erau cele somatice: hipertensiune arterială (majoritatea beneficiarilor), bolile cerebrovasculare și diabet zaharat, dar erau și beneficiari cu diagnostice psihiatrice: demență și boală Alzheimer. În cadrul centrului era un beneficiar diagnosticat cu o formă de cancer în tratament, iar alte două persoane erau nevăzătoare. De asemenea, 1 beneficiar avea o suferință urinară de tip obstructiv (fiind purtător de sondă urinară), iar 2 beneficiari aveau amputație de picior bilaterală, respectiv unilaterală.

Membrii echipei de vizitare au constatat faptul că erau întocmite fișe de consultație medicală ale beneficiarilor, în care erau consemnate date despre diagnosticele și patologiiile acestora, scrisorile medicale emise de medicii specialiști, documentele și recomandările emise cu ocazia diverselor consulturi, tratamentele indicate, cu semnătura și parafa medicilor respectivi.

Ca măsură de prevenire a răspândirii infecțiilor respiratorii se realiza o monitorizare zilnică a funcțiilor vitale, atât a beneficiarilor, cât și a salariaților, precum și o termometrizare zilnică a acestora. Din studierea unui raport de activitate, s-a constatat că, zilnic, beneficiarii primeau tratament medical și diverse alte tratamente: instilații oculare, aplicare locală tegumentară de geluri sau alte unguente, pansamente, dozări ale glicemiei sau ale altor constante și tratamente perfuzabile. Erau efectuate și alte activități printre care: prevenirea escarelor și a tulburărilor trofice cu administrarea zilnică de pansamente, monitorizarea igienizării blocului alimentar și respectarea regimurilor alimentare, efectuarea zilnică a triajului persoanelor dependente și semidependente, depistarea precoce a îmbolnăvirilor personalului de îngrijire și a celui de la blocul alimentar, educație sanitară realizată în grup sau individual. Au fost studiate și rapoartele de tură ale asistentelor medicale, prin sondaj, în care erau descrise tratamentele medicale făcute beneficiarilor, evoluția stării de sănătate a acestora, diversele incidente petrecute în cursul turelor respective sau monitorizările parametrilor vitali.

Referitor la evidența administrării medicamentelor și materialelor sanitare, echipa de vizitare a constatat că era întocmită condica de evidență a acestora, cu consemnarea numelui beneficiarului, cantitatea totală eliberată, semnătura persoanei care întocmește condica și a celei care eliberează medicamentele și materialele, fiind respectate astfel prevederile legale în vigoare.

În cadrul unității vizitate nu exista un Registru de decese, singurele informații cu privire la decesul unor beneficiari fiind cele din Raportul de gardă sau din Foile de observație și din fișele medicale. Din informațiile furnizate de conducerea centrului, a rezultat faptul că în anul 2022 au fost înregistrate 8 decese, fie în centrul rezidențial (3 cazuri dintre care 2 la persoane cu diagnostic

oncologic și 1 la o persoană cu deficiențe cardiace), fie la diverse spitale din Municipiul Moinești (5 cazuri dintre care 3 la persoane cu diagnostic oncologic și 2 la persoane cu deficiențe cardiace). În urma studierii Raportelor de gardă ale asistentelor medicale a rezultat faptul că era consemnată ora decesului, o descriere succintă a modului de producere a acestui eveniment, anunțarea medicului de familie și a aparținătorilor. În anul 2023, până la data efectuării vizitei, nu fuseseră înregistrate decese.

Cu privire la solicitările prin serviciul unic de urgență 112, din informațiile primite de la personalul centrului a reieșit că, în anul 2022, fuseseră înregistrate 37 de cazuri. Erau situații care au presupus schimb de sondă urinară și diverse tratamente cardiologice. Beneficiarii erau transportați la Spitalul din Moinești.

Referitor la programele de kinetofizioterapie, centrul avea angajat un kinetoterapeut, care își desfășura activitatea mai ales în camere, având în vedere starea de dependență a beneficiarilor. De asemenea, beneficiarii necesitau aplicarea unor manevre terapeutice pentru prevenirea escarelor de decubit. **Din discuțiile purtate cu beneficiarii, aceștia și-au exprimat mulțumirea pentru aceste programe de recuperare funcțională și au solicitat ca centrul să analizeze posibilitatea extinderii aplicării acestora, prin diversificarea procedurilor și creșterea numărului ședințelor de kinetoterapie, având în vedere diagnosticul beneficiarilor (sechelele accident vascular cerebral, spondiloză cervicală, sechele posttraumatice ortopedice și dorsolombalgie).**

În ceea ce privește Registrul de evidență privind informarea beneficiarilor, acesta conținea diverse informații dintre care cele cu caracter medical aveau ca tematică: vaccinarea antigripală, măsuri de protecție individuală împotriva coronavirusului, noțiuni și măsuri de îmbunătățire a igienei personale etc.

Echipele de vizitare a studiat, de asemenea, și Registrul de evidență privind perfecționarea continuă a personalului în care erau descrise diverse teme abordate în mod diferit pentru personalul destinat îngrijirii sănătății, personalul din sectorul alimentar sau cel care execută lucrări de curățenie. Erau evaluate cunoștințele despre măsurile de securitate și sănătate în muncă, despre măsurile de prim ajutor în caz de accident sau comunicarea și cercetarea diverselor evenimente adverse asociate acordării serviciilor medicale.

Din interviurile membrilor echipei de vizitare cu unii beneficiari a rezultat faptul că aceștia erau mulțumiți de modul de asigurare a asistenței medicale, de tratamentul administrat și de relația cu personalul medical.

În ceea ce privește alimentația beneficiarilor, aceasta se prepara în cadrul centrului. Personalul responsabil de blocul alimentar și servirea mesei era compus din 5 posturi de muncitor calificat bucătărie, precum și din infirmieri. Din constatările echipei de vizitare a reieșit faptul că existau spații destinate preparării, depozitării și servirii alimentelor de către beneficiari: bucătărie, depozit de alimente dotat cu instalații și aparatură specifice, cameră frigorifică, precum și o sală de mese. Servirea mesei se realiza fie în sala de mese, fie în camerele beneficiarilor, în cazul celor dependenți. Meniul se servea la ore fixe, fiind prestabilit și afișat, cu respectarea regimului

alimentar recomandat de medicul nutriționist. Meniul era împărțit într-unul comun și unul de regim pentru beneficiarii suferind de diabet zaharat, hipertensiune arterială și / sau boli gastrointestinale. De exemplu, în ziua efectuării vizitei se serveau următoarele: la micul dejun: zacuscă, cașcaval, pâine și ceai; la prânz: ciorbă de fasole uscată, paste cu carne tocată și pâine; la cină: salată de cartofi orientală. Existau și câte două gustări între mesele principale, care erau compuse din fructe, tort, prejituri sau napolitane.

Referitor la activitatea de asistență socială desfășurată în centru, la momentul vizitei, Centrul oferea servicii unui număr de 25 de persoane vârstnice, 16 femei și 9 bărbați. Beneficiarii erau cazați în camere cu 2 și 3 paturi, în funcție de afinități și tipologii de boală. Toți rezidenții centrului erau dependenți de supraveghere și îngrijire și, potrivit declarațiilor conducerii, *centrul este, în fapt, un cămin de îngrijiri paliative*, aspect datorat afecțiunilor beneficiarilor, multe dintre ele netratabile și aflate în faze avansate.

Existau materiale informative (pliante) cu privire la scopul centrului, serviciile oferite, informații de contact ș.a. De asemenea, centrul avea și o pagină de Facebook, unde se regăseau fotografii și informații relevante cu privire la condiții de cazare, facilități, activități terapeutice, etc. Periodic, în funcție de solicitări, se organizau vizite ale persoanelor din exterior (familii ale potențialilor beneficiari sau reprezentanți legali ai acestora), cărora li se oferea posibilitatea de a vedea centrul și de a se informa cu privire la condițiile de admitere, facilități și servicii oferite, personal. Conform informațiilor furnizate de către conducerea centrului, exista o listă de așteptare pentru ocuparea unor locuri în centru, fiind înscrise 4 persoane vârstnice.

Centrul avea angajat un asistent social, înscris în Registrul Național al Asistenților Sociali din România și posesor al Avizului de exercitare a profesiei, eliberat de Colegiul Național al Asistenților Sociali din România. **Referitor la pregătirea și perfecționarea continuă în domeniu, aspect prevăzut de Legea nr. 466/2004 republicată privind Statutul Asistentului Social din România, asistentul social a declarat că, în ultimii 2-3 ani, nu a participat la cursuri de formare și pregătire profesională continuă asigurate de angajator. Ultimul stagiu de pregătire și formare profesională la care asistentul social a participat a fost un curs online, parcurs în anul 2022, accesat personal, fără implicarea angajatorului. Referitor la acest aspect, membrii echipei de vizitare apreciază că, periodic, angajatorul ar trebui să asigure participarea asistentului social la cursuri de pregătire și formare profesională continuă.**

Asistentul social avea la dispoziție un birou dotat și mobilat corespunzător necesităților, în care își mai desfășurau activitatea consilierul-psiholog și psihoterapeutul centrului. În timpul vizitei a fost verificat modul de păstrare a dosarelor beneficiarilor și accesul la informațiile din dosare și s-a constatat că acestea erau păstrate în biroul șefului de centru, în fișete încuiate, iar accesul la dosare era permis doar unui număr restrâns de angajați. **Nu exista o dispoziție scrisă a conducerii centrului sau a conducerii instituției ierarhic superioare (Consiliul Local Moinești) care să reglementeze accesul personalului la dosare și utilizarea informațiilor cuprinse în acestea. Deși standardele de calitate în domeniu nu prevăd o obligativitate în acest sens, practica altor instituții similare din țară era de a clarifica condițiile accesului la**

dosarele personale ale beneficiarilor prin emiterea unei dispoziții, de către conducătorul unității, în care erau numite categoriile de personal cărora le este permis accesul la dosarele beneficiarilor, dar și alte prevederi referitoare la accesul și utilizarea informații din dosare.

Au fost verificate, aleatoriu, mai multe dosare personale ale beneficiarilor și s-a constatat că acestea conțineau documentele prevăzute de standardele minime de calitate. Toate actele/documentele din dosare erau întocmite conform prevederilor normativelor aplicabile centrului și conțineau informații relevante cu privire la situația și evoluția beneficiarilor. Documentele din dosare erau în termenul de valabilitate și erau semnate de persoanele responsabile de întocmirea sau completarea acestora, precum și de beneficiari sau de reprezentanții legali ai acestora. Fiecare dosar personal conținea: cererea de admitere în centru, decizia de admitere, acte de identitate și de stare civilă, contractul de furnizare servicii, anchetă psiho-socială, evaluări, Planul individualizat de asistență și îngrijire etc.

Existau 3 cazuri sociale, care au fost admise în baza demersurilor făcute de Direcția de Asistență Socială Moinești. Cele 3 persoane asistate erau scutite de plata contribuției financiare, iar veniturile pe care le încasau erau gestionate de către reprezentanții Direcției de Asistență Socială Moinești. Veniturile celorlalți beneficiari din centru, care aveau aparținători, erau gestionate de familie.

În ceea ce privește menținerea legăturii cu familia sau cu alte persoane relevante din viața beneficiarilor, doar cei 3 beneficiari, considerate cazuri sociale, nu erau vizitați, restul persoanelor vârstnice din cămin relaționau cu membrii familiei și cu alte persoane. **Referitor la acest aspect, conform declarațiilor conducerii centrului, vizitele membrilor familie sau ale altor persoane au fost limitate la 2 vizite/lună pentru fiecare membru al familiei, motivat de faptul că, de multe ori, vizitatorii nu respectau programul de vizite și perturbau activitatea centrului. Legat de limitarea numărului de vizite ale rudelor, membrii echipei de vizitare consideră că menținerea legăturii cu familia și cu alte persoane ar trebui încurajată, mai ales având în vedere starea de neputință și boală a beneficiarilor, vizitele persoanelor dragi având, de regulă, efect pozitiv asupra stării de bine și de echilibru emoțional al persoanelor vârstnice.**

În ceea ce privește accesul beneficiarilor la activități de recuperare, cultural-educative, de informare, de socializare și de petrecere a timpului liber, membrii echipei de vizitare au constatat că în centru era amenajată o sală de activități (club) dotată cu televizor cu diagonală mare, fotolii și canapele. Toate camerele de cazare erau dotate cu televizoare și exista un televizor și la sala de mese. De asemenea, în centru funcționa o rețea de internet wi-fi la care se puteau conecta beneficiarii.

În apropierea centrului exista (aprox. 200-300 metri), exista un mic parc, proprietate a centrului, unde beneficiarii care puteau fi deplasați își petreceau timpul liber.

Centrul nu avea amenajată o sală de kinetoterapie dotată cu dispozitive pentru exersarea mobilității. Referitor la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră că, având în vedere vârstele și afecțiunile beneficiarilor, ar fi necesară înființarea unui cabinet

de kinetoterapie, amenajat și dotat cu aparatură și dispozitive pentru exersarea mobilității, adaptate vârstei și afecțiunilor beneficiarilor.

Zilele de naștere ale beneficiarilor erau sărbătorite individual, în zilele de naștere respective și nu la comun, într-o singură zi a lunii, pentru sărbătoriții din luna respectivă. Beneficiarii își puteau exercita dreptul de a transmite sugestii, sesizări și reclamații prin intermediul cutiei metalice, amplasate pe holul centrului pentru acest scop. Conducerea centrului nu deținea cheie pentru a avea acces la conținutul cutiei, acest aspect fiind gestionat de angajații Direcției de Asistență Socială Moinești. Reprezentanții Direcției de Asistență Socială Moinești se deplasau periodic la centru, fără a anunța în prealabil, și verificau conținutul cutiei pentru sesizări și reclamații. Conducerea centrului nu avea cunoștință de sesizări sau reclamații întocmite de către beneficiari sau de către alte persoane, în ultimii ani.

În ceea ce privește respectarea drepturilor persoanelor cu deficiențe locomotorii, în timpul vizitei s-a constatat că la intrarea în centru exista o rampă de acces pentru persoanele care se deplasau cu ajutorul fotoliului rulant, iar la băi existau dispozitive de adaptare. **Pentru transportul persoanelor care nu se puteau deplasa singure, între parter și etajul II, era utilizat un dispozitiv (escalator) care, potrivit declarațiilor conducerii centrului, prezenta dezavantajul că putea transporta o singură persoană o dată, iar acumulatorul acestuia se descărca destul de des.** Acest aspect provoca dificultăți atunci când trebuiau transportați mai mulți beneficiari între parter și etajul II.

Referitor la acest aspect, membrii echipei de vizitare apreciază că lipsa accesului facil la exterior poate genera blocaje în derularea activităților zilnice cu beneficiarii împiedicând, mai ales, activitățile desfășurate în aer liber, esențiale pentru un stil de viață sănătos.

De asemenea, potrivit declarațiilor conducerii centrului, pentru persoanele care nu se puteau deplasa singure existau doar 4 fotolii rulante vechi și destul de uzate, care necesitau reparații frecvente. Pentru a funcționa optim din acest punct de vedere, mai erau necesare cel puțin 2-3 fotolii rulante, de preferat noi, sau folosite și în stare bună de funcționare. Referitor la această problemă, membrii echipei de vizitare apreciază că toate persoanele care necesită ajutor pentru deplasare ar trebui să beneficieze de dispozitivele adecvate deplasării, fără restricții. În acest sens, conducerea UAT Moinești ar trebui să analizeze posibilitatea și oportunitatea montării unui ascensor pentru transport persoane, având în vedere, mai ales, afecțiunile care fac imposibilă, pentru cei mai mulți beneficiari, deplasarea liberă între etaje.

În ceea ce privește condițiile de cazare, în timpul vizitei în centru s-a remarcat curățenia, ordinea și absența mirosului neplăcut. Totuși, membrii echipei de vizitare au remarcat că, în cele mai multe dormitoare pereții erau goi, fără obiecte decorative, tablouri sau fotografii. În acest sens, membrii echipei de vizitare apreciază că persoanele vârstnice ar trebui încurajate și sprijinite să-și decoreze și să-și personalizeze spațiile în care locuiesc.

Referitor la angajați, conducerea centrului a informat membrii echipei de vizitare că o parte dintre persoanele angajate au trecut printr-un program de voluntariat în centru, înaintea procedurii de angajare. De regulă, înainte de angajare, persoanele care au în vedere să se angajeze în centru

parcurs un program de minim 6 luni de voluntariat. De asemenea, cu excepția perioadelor de risc pandemic, au existat în fiecare an câțiva voluntari din comunitate, care au desfășurat activități în centru, în funcție de pregătirea școlară și profesională a acestora și de necesitățile existente la momentul respectiv în centru.

3. Recomandări

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

a) Primarului Municipiului Moinești, județul Bacău să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Analizarea posibilității emiterii unei dispoziții, în care să fie numite categoriile de personal cărora le este permis accesul la dosarele beneficiarilor, precum și alte condiții referitoare la accesul și utilizarea informațiilor din dosare.
2. Asigurarea periodică, de către angajator, a participării asistentului social la cursuri de pregătire și formare profesională continuă.
3. Analizarea oportunității montării unui ascensor pentru transport persoane având în vedere, mai ales, afecțiunile care fac imposibilă, pentru cei mai mulți beneficiari, deplasarea liberă între etaje.

b) Conducerii Centrului Rezidențial pentru Persoane Vârstnice Moinești, județul Bacău să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Continuarea acțiunilor de formare profesională a angajaților, cu adăugarea unor tematici cum ar fi: prevenirea, recunoașterea și raportarea formelor de exploatare, violență și abuz; respect pentru diversitate; respect și încurajare pentru autonomia individuală și independența persoanelor cu dizabilități și egalitatea de șanse.
2. Încurajarea vizitelor membrilor familiilor și a altor persoane relevante pentru beneficiari prin eliminarea prevederii care limitează numărul de vizite ale membrilor familiei și, eventual, introducerea în procedura privind vizitele a altor prevederi care să permită controlul numărului de vizitatori și a timpului pe care aceștia îl pot petrece în centru.
3. Analizarea posibilității înființării unui cabinet de kinetoterapie dotat cu aparate și dispozitive de exersare a mobilității, adaptate vârstei și afecțiunilor beneficiarilor.
4. Asigurarea în mod corespunzător a serviciilor de kinetoterapie, prin extinderea aplicării programelor de recuperare funcțională, prin diversificarea procedurilor și creșterea numărului

ședințelor de kinetoterapie, având în vedere numărul mare de diagnostice care ar putea beneficia de acestea.

5. Identificarea unor soluții pentru procurarea fotoliilor rulante necesare pentru deplasarea beneficiarilor, prin achiziționare sau prin obținerea unor donații din partea unor organizații neguvernamentale.

6. Încurajarea și sprijinirea beneficiarilor pentru a-și decora și personaliza camerele.

Bacău, 20.02.2023

